

DATUM
2015-05-08
ERT DATUM
2015-02-16

DIARIENR
2015/40-4
ER BETECKNING
M2014/2798/Mm

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Boverkets förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö

Statskontoret lämnar i det följande generella synpunkter på Boverkets analys och förslag, men även specifika synpunkter på några av förslagen.

Generella synpunkter

Miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö innefattar många aspekter på den bebyggda miljön. För att ett sådant mångfacetterat mål ska bli styrande för utvecklingen, och på sikt kunna nås, behöver det bland annat delas in i delaspekter. En sådan indelning har regeringen till en del gjort genom preciseringar av miljö kvalitetsmålet och genom etappmål. Preciseringarna och etappmålen ger dock inte särskilt stor vägledning för vilka konkreta åtgärder som behöver vidtas för att målen ska kunna nås.

En strategi för miljö kvalitetsmålet blir i detta sammanhang viktig för att strukturera och förtydliga hur de politiska ambitionerna ska kunna förverkligas. Ett tillvägagångssätt kan vara att med hjälp av effektkedjor analysera vilka åtgärder som krävs för att nå målen. Boverket har i sin rapport inte gjort någon sådan strukturerad analys.

Boverket redovisar totalt tjugo förslag till åtgärder som förväntas bidra till att miljö kvalitetsmålet ska kunna nås. Hur stort detta bidrag kan förväntas bli har Boverket dock inte försökt sig på att analysera utan konstaterar att effekten av många av de föreslagna åtgärderna är svår att bedöma. Ett sätt att bedöma konsekvenserna av lämnade förslag skulle enligt vår mening kunna vara att utgå ifrån de indikatorer som används för att mäta måluppfyllelsen och bedöma i hur hög grad åtgärdsförslagen kommer att påverka dessa indikatorer. Boverket gör dock ingen sådan koppling i rapporten. Statskontoret konstaterar därutöver att Boverket inte har redovisat hur åtgärderna ska finansieras.

Trots att effekterna är svåra att bedöma och kostnaderna för att genomföra förslagen i få fall har uppskattats bedömer Boverket att förslagen är kostnadseffektiva steg på vägen mot miljö kvalitetsmålet. Statskontoret anser att detta inte är en trovärdig bedömning.

Kommentarer till enskilda förslag

I det följande kommenterar vi några av de förslag till åtgärder som Boverket presenterar i rapporten.

Nationellt ramverk för planeringen

Boverket föreslår att regeringen minst en gång per mandatperiod ska redovisa en strategi för fysisk planering. För att regeringen ska kunna ta ställning till Boverkets förslag anser Statskontoret att det bör klargöras vad en sådan strategi ska syfta till att uppnå, vilken utformning och ambitionsnivå den ska ha, men också vem som bör svara för att ta fram den.

Bättre beslutsunderlag och samhällsekonomiska modeller

Boverket föreslår att Trafikverket får i uppdrag att, i samråd med Boverket, Naturvårdsverket och Statens energimyndighet samt eventuella andra berörda myndigheter, ta fram bättre beslutsunderlag och samhällsekonomiska modeller som utifrån en helhetssyn gör det möjligt att bedöma resultat av projekt och planer.

Statskontoret anser att det är värdefullt att ta till vara Trafikverkets erfarenheter av att ta fram beslutsunderlag och samhällsekonomiska modeller. Enligt vår bedömning bör dock Naturvårdsverket ges en tydligare roll i sammanhanget. Naturvårdsverket har redan ett instruktionsenligt uppdrag att utveckla tillämpningen av samhällsekonomiska analyser i samråd med berörda myndigheter. Vi menar därför att även Naturvårdsverket bör vara mottagare av ett sådant uppdrag.

Planeringsunderlag för kulturmiljövärden i den byggda miljön

Boverket föreslår att regeringen ger länsstyrelserna i uppdrag att se över de underlag som respektive myndighet tillhandahåller för planering av kulturmiljön i den byggda miljön. Som central kulturmiljömyndighet har Riksantikvarieämbetet enligt sin instruktion bland annat i uppgift att följa och stödja det regionala kulturmiljöarbetet. Statskontoret bedömer därför att det är lämpligt att Riksantikvarieämbetet kan stödja länsstyrelserna i detta sammanhang.

Beskattning av parkeringsplatser

Boverket föreslår att en särskild utredare tillsätts för att klargöra lämpligheten i och förutsättningarna för att kunna beskatta privata parkeringsplatser. Ett syfte med beskattningen är att minska biltrafiken. Vidare föreslår myndigheten att skatteintäkterna öronmärks till förbättringar i gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Statskontoret tar inte ställning till huruvida det är lämpligt att beskatta privata parkeringsplatser. Vi är dock principiellt tveksamma till att öronmärka skattemedel för särskilda ändamål.

Generaldirektör Ingvar Mattson har beslutat i detta ärende. Tf. utredningschef Annika Gustafsson samt utredare Ola Norr, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Ingvar Mattson

Ola Norr